TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU

Bản án số: 230/2017/DS-PT
Ngày: 22 -12 - 2017
V/v tranh chấp hụi

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Huỳnh Văn Yên
Các Thẩm phán: Bà Nguyễn Thị Hồng Liên
Bà Hoàng Thị Hải Hà

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Kim Ngân là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa: Ông Phạm Văn Hùng - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 12 năm 2017, tại trụ sở Toà án nhân dân tỉnh Cà Mau xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 199/2017/TLPT-DS ngày 29 tháng 9 năm 2017 về việc "Tranh chấp hụi".

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 33/2017/DS-ST ngày 17 tháng 8 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện Ng , tỉnh Cà Mau bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 295/2017/QĐ-PT ngày 16 tháng 11 năm 2017, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Ông Ngô Văn X , sinh năm: 1970 và bà Trần Diệu H , sinh năm: 1969; Cùng địa chỉ cư trú: Khu vực X, khóm Y, thị trấn N, huyện N , tỉnh Cà Mau. (Có mặt)

- *Bị đơn:* Ông Ngô Minh L , sinh năm: 1980; Địa chỉ nơi cư trú: Ấp D, xã T , huyện Ng , tỉnh Cà Mau. (Có mặt)

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Lâm Hoàng S – sinh năm1965 và bà Trần Mỹ Ph – sinh năm 1978; Cùng địa chỉ nơi cư trú: Ấp D, xã Đ, huyện N , tỉnh Cà Mau. (Có mặt)

2. Bà Lê Thị C – sinh năm 1953; Địa chỉ cư trú: Ấp D, xã T , huyện Ng , tỉnh Cà Mau. (Vắng mặt)

- *Người kháng cáo:* Ông Ngô Minh L – Bị đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H trình bày: Vợ chồng ông, bà làm chủ hụi, vào ngày 30/10/2015 âm lịch ông bà mở một dây hụi loại 50.000.000 đồng, có 30 chưng, hàng tháng khui vào ngày 30 âl. Ông Ngô Minh L tham gia chơi 01 chưng trong dây hụi này và hốt trong lần khui hụi đầu tiên, trừ hoa hồng 25.000.000 đồng, số tiền hốt hụi còn lại bằng 1.115.000.000 đồng. Sau khi hốt hụi

ông bà thực hiện theo thoả thuận với ông L là lấy khoản tiền hụi trên thanh toán toán tiền ông L nợ vợ chồng ông Lâm Hoàng S , bà Trần Mỹ Ph trước đó bằng 1.215.000.000 đồng, do không đủ tiền nên ông bà phải bỏ vào 100.000.000 đồng để trả đủ cho ông L . Từ ngày hốt hụi đến nay ông L không đóng hụi chết buộc ông, bà phải đóng thay cho ông L bằng 18 kỳ với số tiền bằng 900.000.000 đồng.

Ngoài ra, trước đó ông L còn nợ tiền thuê vuông ông bà bằng 30.000.000 đồng đến nay chưa thanh toán.

Tại toà ông bà yêu cầu: Buộc ông L phải thanh toán cho ông bà ba khoản nợ trên bằng 1.030.000.000 đồng.

Ông Ngô Minh L trình bày: Ông nhận có nợ tiền mướn vuông của ông X và bà H vào năm 2014 bằng 30.000.000 đồng, ngoài khoản nợ trên ông không nợ bất kỳ khoản nợ nào khác đối với ông X, bà H nên không chấp nhận thanh toán tiền hụi, tiền vay do ông X, bà H yêu cầu.

Ông Lâm Hoàng S và vợ là bà Trần Mỹ Ph trình bày: Ông, bà không tham gia chơi dây hụi 50.000.000 đồng do ông X, bà H làm chủ mở ngày 30/10/2015 âl. Khoảng ngày 02/11/2015 âl, ông Xệ có giao cho ông, bà 1.215.000.000 đồng để thanh toán tiền ông L vay của ông, bà trước đây và có giải thích cho ông bà biết trong khoản tiền trên là có 100.000.000 đồng tiền ông X, bà H cho ông L mượn cộng với tiền hụi 1.115.000.000 đồng tiền hốt hụi, ông L ủy thác cho ông Xệ thanh toán nợ cho Ông S, bà Ph như đã trình bày trên. Ông S, bà Ph không có yêu cầu gì tại vụ kiện này.

Bà Lê Thị C trình bày: Bà xác định bà không có gặp ông X và bà H để xin cho ông L vào hụi và hốt hụi đầu tiên như lời trình bày của ông X và bà H và cũng không biết ông L có tham gia chơi hụi của bà H, ông X hay không. Nên không có trách nhiệm tại vụ kiện này.

Từ nội dung trên, tại bản án sơ thẩm số: 33/2017/DS-ST ngày 17/ 8/2017 của Tòa án nhân dân huyện Ng quyết định:

Chấp nhận một phần yêu cầu đòi thanh toán tiền hụi, tiền thuê mướn vuông của ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H đối với ông Ngô Minh L .

Buộc ông Ngô Minh L có trách nhiệm thanh toán cho ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H tổng số tiền là: 930.000.000 đồng (chín trăm ba mươi triệu đồng). Không chấp nhận số tiền nợ mượn của ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H đối với ông Ngô Minh L là 100.000.000 đồng (một trăm triệu đồng).

Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về án phí và thông báo cho đương sự biết quyền kháng cáo theo luật định.

Ngày 29/8/2017 ông Ngô Minh L kháng cáo, yêu cầu cấp phúc thẩm xem xét lại vụ án theo hướng không chấp nhận khởi kiện của nguyên đơn, xác định ông không có trách nhiệm thanh toán nợ cho ông X, bà H và không chịu trách nhiệm thanh toán án phí.

Tại phiên tòa phúc thẩm ông Ngô Minh L bảo lưu nội dung kháng cáo.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau phát biểu về thủ tục tố tụng: Thẩm phán, Hội đồng xét xử tiến hành đúng theo quy định của pháp luật tố tụng và

các đương sự cũng chấp hành đúng với quyền và nghĩa vụ của các đương sự được pháp luật quy định; Về nội dung: Đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của ông Ngô Minh L , sửa toàn bộ bản án sơ thẩm số 33/2017/DS-ST ngày 17 tháng 8 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện Ng . Theo hướng không buộc ông L trả cho ông X, bà H số tiền hụi 900.000.000 đồng, tiền vay 100.000.000 đồng. Ông L chỉ có trách nhiệm thanh toán số tiền thuê mướn vuông nuôi tôm là 30.000.000 đồng.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Xét kháng cáo của ông Ngô Minh L không đồng ý trả lại số tiền nợ hụi và tiền vay mượn, ông L cho rằng không tham gia chơi hụi do bà H, ông X làm chủ và không vay tiền nên không có trách nhiệm thanh toán theo yêu cầu của vợ chồng ông X, bà H . Do không có trách nhiệm thanh toán nợ nên ông không có nghĩa vụ phải chịu án phí như án sơ thẩm tuyên xử.

[2] Ông X, bà H xác định khi tiến hành khui dây hụi trên, lần đầu khui hụi ông L không tham gia bỏ hụi nhưng có nhờ ông bà hốt hụi để thanh toán nợ cho ông S, bà Ph . Việc chơi hụi do ông, bà làm chủ từ trước tới nay không buộc các hụi viên ký xác nhận vào danh sách, không làm biên nhận khi đóng hụi, giao hụi là thói quen đã thực hiện trên 10 năm nay mà chính ông L tham gia. Do đây là vụ việc có thật nên yêu cầu cấp phúc thẩm xem xét giữ nguyên án sơ thẩm, bác kháng cáo của ông L .

Thấy rằng: Quan hệ chơi hụi có lãi là một hình thức cho vay lãi cao, Nhà nước không khuyến khích phổ biến hình thức giao dịch này bởi nó có nhiều yếu tố rủi ro cao, nguy cơ bất ổn nhiều hơn là sinh lợi cho xã hội.

Do không cấm đoán được nên Nhà nước có quy định hoạt động chơi hụi phải được tiến hành trong điều kiện là chủ hụi phải lập danh sách, có sổ theo dõi, có ký xác nhận khi giao nhận tiền giữa các thành viên tham gia khi tiến hành giao dịch để làm căn xử lý khi xảy ra tranh chấp, hạn chế rủi ro theo quy định tại Nghị định số 144/2006/NĐ-CP ngày 27 tháng 11 năm 2006 của Chính phủ. Hiện tại Bộ luật dân sự năm 2015 thay thế Bộ luật dân sự 2005 nên văn bản hướng dẫn trước đó hết hiệu lực, Hội đồng xét xử vận dụng Điều 6 Bộ luật dân sự 2015 áp dụng tương tự tại Nghị định số 144/2006 của Chính phủ hướng dẫn xử lý hụi để xét xử tại vụ kiện này.

[3] Đối chiếu quy định trên với trường hợp quan hệ chơi hụi cụ thể của ông X, bà H đặt ra với ông L thì giao dịch này không thực hiện các thủ tục lập danh sách có ký xác nhận của các hụi viên , khi đóng hụi, giao nhận hụi không có biên nhận nên về cơ bản giao dịch này không bảo lưu các chứng cứ cần thiết c hứng minh vụ việc khi có rủi ro.

Đối với các nhân chứng trình bày là có hiểu biết về việc ông L chơi hụi do ông X, bà H làm chủ loại hụi 50.000.000 đồng mở ngày 30/10/2015 âl. Hiểu biết của các nhân chứng được xác định chung là nghe bà H, ông X nói lại, khai nhân này phù hợp với lời khai của bà H, ông X là ngày 30/10/2015 khi tiến hành khui

chân hụi đầu tiên của dây hụi 50.000.000 đồng ông L hốt nhưng không có mặt khi tiến hành bỏ thăm.

Các chứng cứ trên không đảm bảo chính xác và khách quan , bởi: Thông tin của các nhân chứng là gián tiếp , nghe chính nguyên đơn là người có quyền lợi đối lập với bị đơn nói lại . Ngoài nhân chứng ra, nguyên đơn không có chứng cứ gì khác để chứng minh việc ông L tham gia chơi hụi và hốt hụi nên chấp nhận đề nghị của Viện kiểm sát và yêu cầu kháng cáo của ông L , sửa Bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện Ng là có căn cứ.

[4] Án phí sơ thẩm các đương sự phải chịu án phí theo quy định, án phí phúc thẩm anh Ngô Minh L không phải chịu.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 2 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Chấp nhận kháng cáo của ông Ngô Minh L . Sửa bản án sơ thẩm số: 33/2017/DS-ST ngày 17/ 8/2017 của Tòa án nhân dân huyện Ng , tỉnh Cà Mau.

Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H . Buộc ông Ngô Minh L thanh toán cho ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H số tiền thuê đất bằng 30.000.000 đồng (Ba mươi triệu đồng).

Không chấp yêu cầu khởi kiện của ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H về việc buộc ông Ngô Minh L thanh toán số tiền hụi bằng 900.000.000 đồng (Chín trăm triệu đồng) và tiền mượn bằng 100.000.000 đồng (Một trăm triệu đồng).

Kể từ ngày nguyên đơn có đơn yêu cầu thi hành án, nếu bị đơn không thi hành xong khoản nợ nêu trên, thì hàng tháng phải chịu thêm khoản lãi phát sinh theo mức lãi suất được quy định tại khoản 2 Điều 468 của Bộ luật Dân sự, tương ứng với thời gian và số tiền chậm thi hành.

Án phí dân sự sơ thẩm có giá ngạch:

- Ông Ngô Văn X và bà Trần Diệu H phải chịu 42.000.000 đồng. Ngày 13/4/2017 ông X, bà H đã dự nộp 24.900.000 đồng theo lai thu số 0013559 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Ng được đối trừ, ông X, bà H còn phải nộp tiếp 17.100.000 đồng.

- Ông Ngô Minh L phải chịu 1.500.000 đồng (chưa nộp).

Án phí phúc thẩm: Ông Ngô Minh L không phải chịu, ngày 29/8/2017 ông L đã dự nộp 300.000 đồng theo lai thu số 0013831 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Ng được đối trừ với án phí sơ thẩm, ông L còn phải nộp tiếp 1.200.000 đồng án phí sơ thẩm.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau;
- Tòa án nhân dân huyện Ng ;
- Chi cục THADS huyện Ng ;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ;
- Lưu án văn;
- Lưu VT(TM:TANDTCM).

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(Đã Ký)

Huỳnh Văn Yên